

[Erik Appel.]

hvor den som i en Vognborg har søgt at hævde sig og nu og da har foretaget Fremstød. Vognborgen bør sprænges og Hjemmetyskerne henvises til deres spredte Hjem blandt den danske Befolkning, hvis Sprog de taler, og i hvis ydre Kultur de lever. Nu skal Styrken i Hjemmenes aandelige Liv alene godtgøre det tyske Sindelags Naturlighed og Berettigelse, og Trangen til Fællesskab skal give sig Udslag i Samling om frie Skoler og frie Menigheder, hvor det aandelige Fællesskab kan bære ny Frugt, som da de grundtvigske Friskoler i sin Tid blev dannet i det gamle Land. Det er dette Vilkaar, Flertallet i Skolekommissionen venter at Hjemmetyskerne føres ind under. Noget lignende kunde maaske være opnaaet gennem Ordningen af 1920, men det tyske Mindretal faldt for Fristelsen til at udnytte den tildelte politiske Særstilling til Skade for sig selv ved at tænke mere paa Tal og Propaganda end paa aandeligt Liv. Nu vil de blive henvist, saafremt det foreliggende Lovforslag gennemføres, til alene at stole paa et aandeligt Liv som Bærer af et hjemmetysk Fællesskab. Tyskheden vil derved tabe i Tal, men den vil vinde i indre Styrke. Derved vil den tidligere Opretholdelse af Sindelagsliv gennem Modsætningsforhold ogsaa for Tyskerne være bragt til Ophør, og en Gensidighed af god og befrugtende Art kan komme i Stand mellem Danske og Tyske. Paa at fremme noget saadant vil jeg sætte mine sidste Leveaar ind.

Under Hensyn til fuld Belysning af Sagen maa jeg sagtens tilføje, at det tyske Mindretal ved sin gradvise Forskydning fra begyndende loyal Tilpasning i 1920 til sluttelig illoyal Forbundethed med den tyske Besættelsesmyndighed har forspildt sin Adkomst til politisk Særstilling i Riget, og at det derfor i Fremtiden maa dele lige borgerlige Vilkaar med os Danske. Men en Borgerstilling i Danmark er i aandelig Henseende fri og god under vor rummelige Lovgivning, og der havde i 1920 for Hjemmetyskerne ikke været Grund til at kny, om de blot var blevet ført ind under denne frie, medmenneskelige, danske Rummelighed. Den hidtidige Betegnelse: tysk Mindretal bør forsvinde og afløses af det gamle Kendingsnavn: Hjemmetyskere. Danmark vil i den Henseende næppe komme til at indtage nogen Særstilling. Begrebet Mindretal vil som politisk Begreb sikkert forsvinde i alle Stater. Jeg kan i denne Sammenhæng henviser til Udtalelser af den højtærede Minister for særlige Anliggender, Pär Feder-

spiel. Vi vil i Europa nærme os Tilstandene i De forenede Stater, hvor alle europæiske Nationer fredeligt lever Side om Side med Frihed til at opretholde deres folkelige Eget-Liv i den Grad, de selv ønsker det, samtidig med at de lever med i det fælles statsborgerlige Samfundsliv, der er en selvfølgelig Forudsætning for alle.

Efter disse indledende Betragtninger skal jeg vende mig mod selve Lovforslaget med nogle faa Bemærkninger.

Som det vil fremgaa af § 1, bliver de tyske Privatskoler underkastet et skrappe Tilsyn, end vanligt er med Privatskoler. Det skyldes udelukkende den nazistiske og til Dels danskfjendtlige Undervisning, der har fundet Sted i nogle af de tyske Skoler, hvad enten disse har været private eller offentlige.

Der kræves endvidere en tilfredsstillende Undervisning i dansk Sprog. Dette er noget nyt i Forhold til 1920-Ordningen, hvorefter det var en frivillig Sag, om man ønskede at give Undervisning i dansk Sprog eller ej.

Hjemmeundervisning kommer ogsaa ind under ret skarpt Tilsyn, ud fra de samme Betragtninger, som gælder for Skolerne, hvilket har sin Aarsag i de Misbrug af Hjemmeundervisningen, der har fundet Sted ved at overføre hele Klasser fra Skolen til et privat Hjem og kalde det Hjemmeundervisning.

I § 6 er der med Hensyn til Tyskundervisningen udelukkende tænkt paa Hjemmetyskerne, der jo, ret naturligt, kan have Ønske om, at deres Børn lærer det tyske Sprog i Skolen, da de jo ikke lærer det i Hjemmet. Maaske bør dette nærmere præciseres i Loven; derom kan der forhandles i det Udvalg, jeg venter vil blive nedsat.

Af Bemærkningerne til § 8 fremgaaer det, at alle de Bestemmelser i den sønderjyske Skolelov af 1920, der vedrører tysksprogede kommunale Skoler, nødvendigvis maa bortfalde.

Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til det høje Tings velvillige Behandling.

Om det følgende Forslag om Forlængelse af den midlertidige Lov for Børn, der har gaaet i tysksprogede Skoler, kan jeg sige, at jeg anbefaler denne Forlængelse i Henhold til den højtærede Undervisningsministers Udtalelse derom, men jeg imødeser med Forventning den Dag, da en endelig Ordning kan træde i Kraft dernede, fordi jeg er ganske enig med den foregaaende Taler, det ærede Medlem Hr. Frede Nielsen i, at det, vi først og fremmest trænger til i